

Bloedtransfusie

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

**albert
schweitzer**

Inleiding

De arts heeft met u besproken dat u binnenkort een bloedtransfusie krijgt. In deze folder leest u hier meer over.

Onderdelen van bloed

Bloed bestaat uit de verschillende onderdelen: rode bloedcellen, witte bloedcellen en bloedplaatjes. Deze bloedcellen bevinden zich in een vloeistof die bloedplasma heet.

Rode bloedcellen

Rode bloedcellen (erythrocyten) brengen zuurstof dat in de longen wordt opgenomen naar de organen. Door een tekort aan rode bloedcellen ('bloedarmoede') wordt onvoldoende zuurstof rondgebracht. Hierdoor kan schade aan organen ontstaan. Ook kunt u dan last hebben van vermoeidheid en/of duizeligheid.

Witte bloedcellen

Witte bloedcellen (leucocyten) verdedigen het lichaam tegen 'ziekte-indringers', zoals bacteriën en virussen. Door een tekort aan witte bloedcellen bent u vatbaarder voor infecties en wordt u sneller ziek.

Bloedplaatjes

Bloedplaatjes (trombocyten) zorgen voor de bloedstolling. Door een tekort aan bloedplaatjes heeft u snel blauwe plekken, neusbloedingen of duurt het lang voor een wondje stopt met bloeden.

Bloedplasma

Bloedplasma bevat veel verschillende stoffen, zoals: vetten, eiwitten, suikers en zouten. Ook bevat het stollingsfactoren. Deze zorgen voor de bloedstolling. Als er door veel bloedverlies een tekort aan stollingsfactoren is ontstaan, kunt u bloedplasma krijgen.

Waarom een bloedtransfusie?

Een bloedtransfusie van rode bloedcellen is nodig bij ernstige bloedarmoede. Bloedarmoede ontstaat door bloedverlies of doordat de aanmaak van rode bloedcellen verstoord is.

Bloedtransfusie van bloedplaatjes is nodig als de aanmaak van bloedplaatjes door het lichaam verstoord is.

Een bloedtransfusie van witte bloedcellen is niet mogelijk.

Uw arts vraagt uw toestemming en bespreekt vooraf wat bij u:

- De reden van een bloedtransfusie is.
- De risico's van een bloedtransfusie zijn.
- De alternatieven zijn.
- De risico's zijn als u geen bloedtransfusie wilt.

Veiligheid van bloed

Bloedproducten worden door de bloedbank gemaakt uit bloed dat is afgenomen van donoren. Dit bloed is vooraf gecontroleerd. Als aan alle controleverplichtingen is voldaan, is het veilig voor toediening. Toch is nooit helemaal uit te sluiten dat er bacteriën of virussen in het bloedproduct zitten die tot nu toe onbekend zijn.

Om bloedtransfusies zo veilig mogelijk te maken, worden de volgende maatregelen genomen:

- Alleen gezonde mensen kunnen bloeddonor worden.
- Donoren geven hun bloed vrijwillig en onbetaald.
- Donorbloed wordt getest op verschillende ziekten, bacteriën en virussen.

Passend bloed

Het is belangrijk dat u bloed krijgt wat bij u past. Daarom wordt er eerst bloed bij u geprikt. Uw bloed wordt onderzocht om uw bloedgroep en rhesusfactor vast te stellen. Ook wordt gekeken of er afweerstoffen tegen bloedcellen in uw bloed aanwezig zijn. Deze afweerstoffen kunnen gevormd zijn na een zwangerschap of na een eerdere bloedtransfusie. Als u afweerstoffen heeft, kan het langer duren voor er 'passend' bloed voor u gevonden is.

In het laboratorium wordt getest of het donorbloed bij uw bloed past.

De bloedtransfusie

Voor de bloedtransfusie wordt een infuusnaaldje ingebracht. Als u al een Centraal Veneuze Catheter (CVC of Hickman), Perifeer Ingebrachte Centrale Catheter (PICC) of een onderhuidse poort (PAC) heeft, wordt deze gebruikt.

De verpleegkundige controleert vlak voor de bloedtransfusie al uw gegevens en vraagt naar uw volledige naam en geboortedatum.

Het bloedproduct wordt aangesloten op het infuus. De inlooptijd is afhankelijk van het bloedproduct. Een zakje rode bloedcellen wordt gegeven met een infuus pomp en duurt 1-2 uur. Het geven van een zakje bloedplaatjes gaat niet via een infuus pomp en duurt ongeveer 20 minuten.

Door een bloedtransfusie krijgt u in korte tijd veel vocht. Bij patiënten met hartproblemen kan dit zorgen voor vochtophoping. De arts kan daarom besluiten om de inlooptijd te verlengen of extra plasmedicatie te geven. De verpleegkundige informeert u hierover.

Voor, tijdens en na de bloedtransfusie controleert de verpleegkundige uw bloeddruk, hartslag, ademhalingsnelheid en temperatuur.

Beleving

De verpleegkundigen proberen zo goed mogelijk aan te geven wat u kunt verwachten aan ongemak of klachten. Toch beleeft ieder mens dat anders en op zijn eigen manier. Vertel de verpleegkundige als u ergens tegenop ziet of ongerust over bent! Zij houden hier dan extra rekening mee.

Bijwerkingen

Mogelijke bijwerkingen van een bloedtransfusie zijn:

- Koorts en / of rillingen.
- Galbulten, jeuk of een rode huid.
- Hoofdpijn.
- Benauwdheid en/of pijn op de borst.
- Pijn in uw lende.
- Geelzucht.
- Niet lekker voelen, soms met misselijkheid en braken.

Voelt u zich plotseling niet lekker of krijgt u last van de bovengenoemde bijwerkingen? Geef dit dan direct door aan de verpleegkundige. De klachten kunnen behandeld worden en er wordt onderzoek gedaan naar de oorzaak van uw klachten.

Weigering bloedtransfusie

U kunt een bloedtransfusie weigeren. De arts bespreekt met u of er alternatieven zijn. Soms zijn die er niet. Ook kunnen sommige operaties of behandelingen niet worden gedaan zonder bloedtransfusie. Bespreek uw twijfels over bloedtransfusie met uw behandelend arts.

Weer thuis

Heeft u een bloedtransfusie op de dagbehandeling gekregen en voelt u zich thuis plotseling niet lekker? Of krijgt u last van eerder genoemde bijwerkingen? Bel dan direct naar het ziekenhuis.

Van maandag t/m vrijdag tussen 08.00-16.30 uur belt u naar de polikliniek van uw behandelend arts, via tel. (078) 654 11 11

's Avonds en in het weekend belt u naar de afdeling Spoedeisende Hulp, locatie Dordwijk, via tel. (078) 652 32 10.

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Stel deze gerust aan uw arts of verpleegkundige, als u opgenomen bent.

Bent u thuis en heeft u vragen over deze folder? Bel dan van maandag t/m vrijdag tussen 08.00-16.30 uur naar de polikliniek waar u onder behandeling bent, via tel. (078) 654 11 11.

We beantwoorden uw vragen graag!

Geef hier uw mening over deze folder: www.asz.nl/foldertest/

Albert Schweitzer ziekenhuis
september 2023
pavo 1707